

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Br. Dokumenta: 21.15.1-2018-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE MINISTARSTVA PRAVDE
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2018**

Priština, Maj 2019

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosovo je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole i za svoj rad odgovara Skupštini Republike Kosovo.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija jačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi za efektivno, efikasno i ekonomično korišćenje nacionalnih resursa.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa međunarodno priznatim standardima Vrhovnih Institucija Revizije i sa najboljim evropskim praksama.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Ministarstva Pravde, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora *Qerkin Morina*, koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj je rezultat revizije izvršene od strane Lavdim Maxhuni (Vođa tima) i Florë Berisha-Kutllovci (Član tima), pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Bujar Bajraktari.

NACIONALNA KANCEALRIJA REVIZIJE - Adresa: ,Ul. Ahmet Krasniqi nr 210 , Naselje Arberia, Priština 10000,
Kosovo

Tel: +383(0) 38 60 60 04/1011

<http://zka-rks.org>

TABELA SADRŽAJA

1	Delokrug i metodologija revizije	6
2	Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
3	Finansijsko upravljanje i kontrola	9
4	Dobro upravljanje	19
5	Napredak u sprovođenju preporuka	21
	Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	26
	Dodatak II: Pismo porvdjivanja	28

Opšti sažetak

Izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjih Finansijskih Izveštaja Ministarstva Pravde za 2018 godinu koja obuhvata Mišljenje Generalnog Revizora o Godišnjim Finansijskim Izveštajima. Pregled finansijskih izveštaja za 2018 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije dana 25/10/2018.

Revizija je fokusirana na:

Nivo angažovanja za obavljanje revizije je određen u zavisnosti od kvaliteta unutrašnje kontrole koju sprovodi menadžment Ministarstva Pravde.

Mišljenje Generalnog Revizora

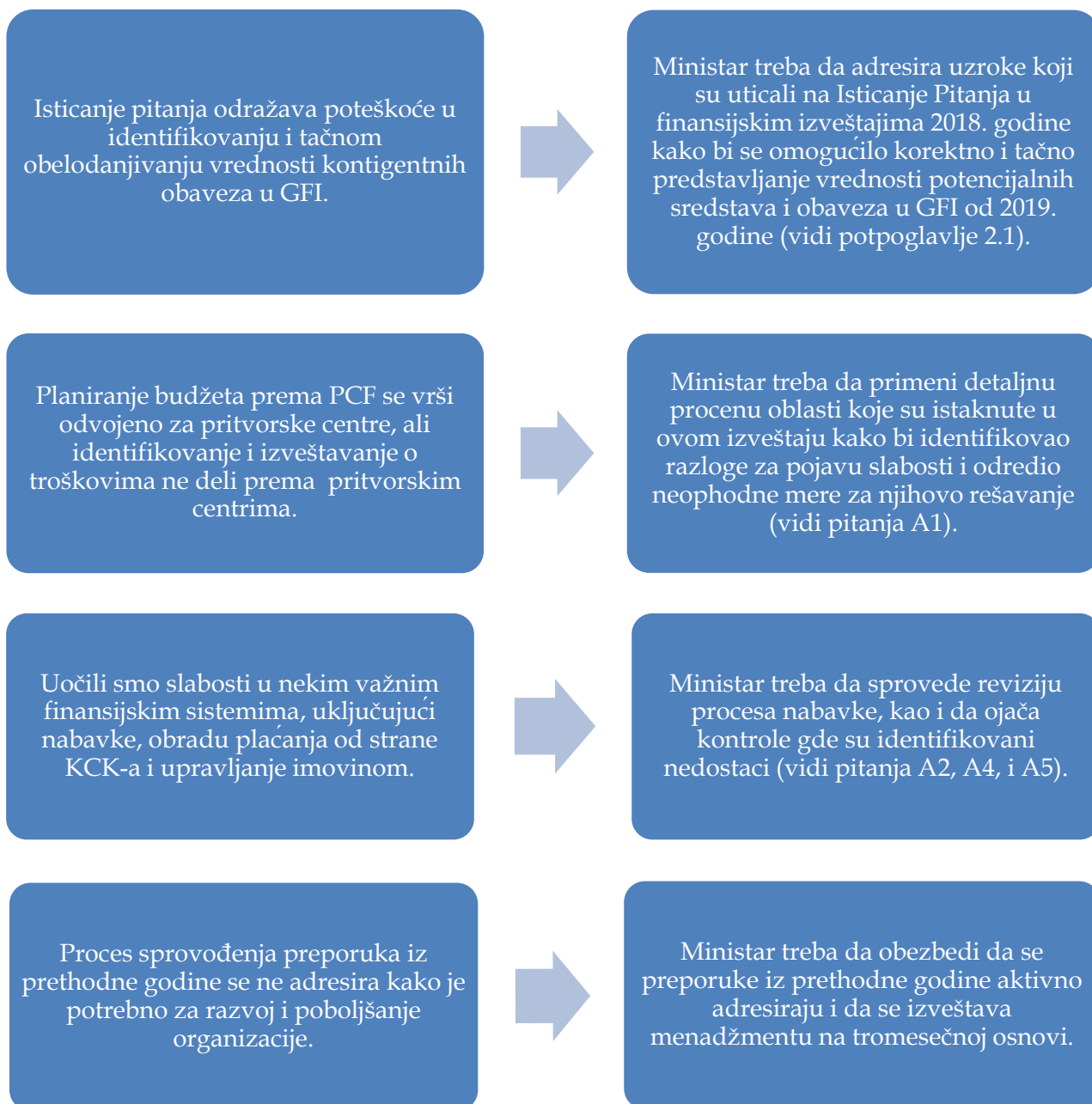
Ne modifikovano mišljenje sa Isticanjem Pitanja

Godišnji Finansijski Izveštaji za 2018 godinu *predstavljaju objektivni i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima.*

Za opširnije vidite Odeljak 2.1 ovog Izveštaja.

Dodatak I, objašnjava vrste mišljenja prema MSVIR-a.

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor menadžmenta u reviziji 2018

Menadžment složio se sa nalazima i zaključcima revizije i založio se da će adresirati sve date preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Revizija uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao u nastavku:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima;
- Da li su funkcije unutrašnje kontrole odgovarajuće i efikasne .
- Dali su preduzeti odgovarajuće akcije za sprovođenje preporuka revizije.

Preduzeti rad revizije zasnovan je na proceni rizika. Analizirali smo aktivnosti Ministarstva Pravde (MP), nivo oslanjanja na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje Generalnog Revizora (GR-a).

Naši postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslikavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

Odeljci u nastavku pružaju detaljniji sažetak naših revizijskih nalaza i preporuka u svakoj oblasti pregleda. Odgovori menadžmenta o rezultatima revizije možete naći u Dodatku II.

---

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Revizija Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usaglašenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a, uključujući izjavu datu od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su im pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti postupak revizije.

2.1 Mišljenje Revizije

Ne-modifikovano mišljenje sa Isticanjem Pitanja

Revidirali smo GFI Ministarstva Pravde za godinu završno sa 31 Decembrom 2018, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2018, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (ZUJFO) (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su dokazi revizije koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Isticanje Pitanja

Mi skrećemo vašu pažnju na činjenicu da je ukupna imovina ispod 1,000€ koja je objavljena u GFI nije tačna, jer ne uključuje sva sredstva koja su u posedu ministarstva. Ministarstvo Pravde je poslalo pismo MAP-u da integriše ova sredstva u sistem e-svojine, ali to je učinjeno samo delimično zbog neefikasnog funkcionisanja sistema e-imovine. Treba istaći da je uprava tokom 2018. godine uložila napore da reguliše ovo pitanje i postigla dobar napredak u tom pogledu, ali problem nije rešen u celosti.

Pored slabosti u obelodanjivanju imovine, postojale su i neizvesnosti u vezi sa potencijalnim obavezama, koje su prikazane u iznosu od 12,031€. Državna kancelarija za zastupanje nema odgovarajuću bazu podataka o tačnim i detaljnim informacijama o sudskim zastupanjima, odnosno sumama nepredviđenih obaveza javnih organa koje DKZ predstavlja, i kao rezultat, vrednost potencijalnih obaveza prikazanih u PFV nije tačna i potpuna.

Odgovornost Menadžmenta za GFI

Generalni Sekretar MP je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca i za unutrašnje kontrole koje menadžment određuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koja su uzrokovana bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Ministar je odgovoran za obezbeđivanje nadgledanja postupka finansijskog izveštavanja Ministarstva.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati svako materijalno pogrešno prikazivanje koje može postojati. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu Razumna ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI kako usled prevare tako usled greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

2.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da Ministarstvo Pravde izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 MF-potrošnja javnog novca, kao i Pravilnikom MF nr.02/2013 za upravljanje ne finansijskom imovinom;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahteve procedura Finansijskog Upravljanja i Kontrole (FUK); i
- Nacrt i Završni plan nabavke.

Kao posledica ispravki u ISFUK-u, MP je raspravljalo sa Trezorom i dana 22.02.2019 ispravilo je GFI. Međutim pitanja koja su pokrenuta kao isticanje pitanja nije bilo moguće da se isprave.

Stoga, izjava izdata od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog službenika, prilikom podnošenja GFI, izuzev pitanja koja su pomenuta kod isticanja pitanja može se smatrati tačnom i istinitom.

2.3 Preporuke u vezi sa Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Preporuka B1 Ministar treba da obezbedi da su preduzete određene radnje u cilju adresiranja uzroka na sistematski način kako bi se eliminisale slabosti u upravljanju informacijama za nepredviđene obaveze i da bi se potvrdila tačna procena i obelodanjivanje ne-kapitalne imovine u godišnjim finansijskim sredstvima. izjave za 2019 godinu.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Naš rad u vezi sa Finansijskim Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad revizije koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno je u fokusu revizije bilo i upravljanje budžetom, pitanja nabavke ljudski resursi kao i imovina i obaveze.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Uprkos činjenici da je MP uspostavilo relativno dobru kontrolu u odnosu na zakonske obaveze, ne sprovođenje nekih zahteva izazvalo je nedostatke u procesu isplata, neadekvatno upravljanje imovinom, neusklađenost sa procedurama nabavke, itd. Finansijsko upravljanje i kontrola treba da pokažu dobar proces pregleda i sigurnost u sprovođenju zakonodavstva i drugih kontrolnih procesa.

Glavne oblasti u kojima je potrebno više poboljšanja su potpuno poštovanje procedura nabavke, izbegavanje kašnjenja u plaćanju računa za robu i usluge, upravljanje ugovorima, dovoljno angažovanje sredstava i upravljanje imovinom ispod 1,000€.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Razmotrili smo izvore budžetskih fondova i potrošnju fondova prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje
Izvori Fondova::	22,164,917	20,691,230	20,051,297	18,009,002	18,671,373
Grant Vlade-Budžet	22,084,717	20,471,141	19,951,538	17,977,959	18,167,651
Prenete iz prethodne godine ²	0	50,957	40,424	42	0
Sopstveni prihodi ³	80,200	80,200	0	19,904	51,224
Unutrašnje Donacije	0	88,932	59,335	11,097	452,498

Završni budžet je u odnosu na početni budžet smanjen za 1,473,687€ ili 7%. Ovo smanjenje je rezultat budžetskih smanjenja koja su nastala odlukom Vlade.

MP je tokom 2018 godine potrošilo 20,051,297€ ili 97% završnog budžeta, što prikazuje povećanje od 1% u poređenju sa 2017 godinom. Od ovoga možemo da zaključimo da je Ministarstvo u generalnom izvršilo budžet na zadovoljavajućem nivou i unutar granica koja su postavljene od strane Skupštine.

¹ Završni budžet - odobren je od strane Skupštine i naknadno prilagođen od strane Ministarstva Finansija.

² Sopstveni prihodi koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u tekućoj godini.

³ Primanja upotrebljena od entiteta za finansiranje sopstvenih aktivnosti.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet	Izvršenje 2018	Izvršenje 2017	Izvršenje 2016
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	22,164,917	20,691,230	20,051,297	18,009,002	18,671,373
Plate i Dnevnice	13,468,849	12,817,374	12,726,640	12,238,865	12,258,365
Roba i Usluge	5,068,899	5,244,380	4,909,616	4,156,386	4,750,087
Komunalije	1,044,169	1,019,484	1,007,863	1,042,211	968,009
Subvencije i Transferi	1,578,000	695,097	544,950	99,876	9,900
Kapitalne investicije	1,005,000	914,895	862,228	471,664	685,012

Objašnjenja u vezi sa promenama u budžetskim kategorijama, uključujući razloge i njihov uticaj:

- Završni budžet za plate i dnevnice je smanjen za 651,476€ odlukom Vlade. Smanjenje sredstava se desilo zato što Ministarstvo nije popunilo slobodna radna mesta planirana u budžetu, za službenike za popravke u Kazнено-popravnoj službi Kosova (KSK).
- Što se tiče roba i usluga, konačni budžet u odnosu na prvobitni povećan je za 175,481€, dok je realizacija oko 93%. Uprkos tome, nivo neplaćenih obaveza bio je značajan u ovoj kategoriji, jer je 884,908 € ostalo kao neplaćene obaveze.
- Budžet za subvencije i transfere imao je budžetska smanjenja odlukom vlade za 882,903€. Realizacija budžeta je bilo oko 78%, jer to nije zavisilo od Ministarstva, jer su ta sredstva planirana za finansijsku podršku optuženih od strane specijalnih veća specijalnog suda.
- Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni je smanjen za 90,105€. Budžetska potrošnja za ovu kategoriju iznosila je oko 96%, i možemo zaključiti da je realizacija budžeta za ovu godinu bila dobra, u poređenju sa prethodnim godinama, gde je ova kategorija kontinuirano imala poteškoća u realizaciji budžeta.

Pitanje A1⁴ - Nedostatak registara za pojedinačne troškove pritvorskih centara

Nalaz Na osnovu planiranja budžeta, koje je sprovedeno kroz Sistem za razvoj i upravljanje budžetom (SBDM), svaki pot program KSK-a je izdvojio planirana sredstva za operativne troškove, dok su troškovi izvršeni na nivou KSK-a kao budžetski program, a ne posebno po pot programima.

To se desilo zato što nadležni zvaničnici nisu vodili registar troškova po pot programima (pritvornim centrima, kazneno-popravnim centrima, itd.) jer je planiranje budžeta vršeno prema obrascima za planiranje budžeta (OPB).

Rizik Nedostatak informacija o potrebi za operativnim troškovima iz jedinica KSK povećava rizik za neodgovarajuće planiranje budžeta za naredne godine, uz mogućnost budžeta što rezultira nedostatkom ili viškom sredstava na kraju godine.

Preporuka A1 Ministar treba da obezbedi da sve organizacione jedinice vode tačne registre i izveštaje o troškovima koji su nastali u svakoj jedinici / pritvornom centru, kako bi pripremili budžet i potrošili ga u skladu sa početnim planiranjem.

3.1.1 Prihodi

Prihodi koje je MP ostvarilo tokom 2018 godine iznosili su 189,344€. Oni su se odnosili na prihode koje se ostvaruju od oduzimanja i zaplene imovine na osnovu sudskih odluka, prihoda od organizovanja strunih ispita za pravosudni ispit, privatne izvršioce, stečajne administratore, itd..

Tabela 3. Sopstveni prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2018 Prijemi	2017 Prijemi	2016 Prijemi
Sopstveni prihodi	80,200	80,200	189,344	198,284	201,863
Ukupno	80,200	80,200	189,344	198,284	201,863

Prihodi ostvareni u 2018. godini iznosili su 189,344€. Zbog prirode kredita, Ministarstvo nije planiralo njihovo prikupljanje. Zakon o budžetu za 2018. godinu dozvolio je potrošnju od 80.200 € za potrebe Ministarstva pravde, od čega je potrošeno 40,424€. Preostali iznos je prebačen u Budžet Kosova.

Pored prihoda, Ministarstvo pravde upravlja depozitima/novcem osuđenih lica, kojima upravlja KSK i zaplenjenim depozitima, kojima upravlja Agencija za Administraciju Zaplenjene Imovine Kosova (AAPSK). Ukupan iznos registrovanih depozita u SIMFK tokom 2018. godine bio je 1,759,087€.

⁴ Pitanje A i Preporuka A- Podrazumeva nova pitanja i preporuke
 Pitanje B i Preporuka B- Podrazumeva ponavljana pitanja i preporuke
 Pitanje C i Preporuka C- Podrazumeva delimično ponavljana pitanja i preporuke

---

Preporuke

Nemamo preporuka u ovoj oblasti

3.1.2 Plate i dnevnice

Plate i dodaci se isplaćuju putem centralizovanog platnog sistema kojim upravlja MF. Ipak postoji niz kontrola koje deluju u okviru MP koja se nadovezuju sa određivanjem koeficijenata za plate, unapređenja i odobrenja dodataka, itd. Stoga je važno da postoje efektivne kontrole kako bi se obezbedilo da su ove radnje u skladu sa opštim pravilima. U ovoj kategoriji je potrošeno 12,726,640€ apo 99% završnog budžeta.

Preporuke

Nemamo preporuka u ovoj oblasti.

3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robu i usluge (uključujući komunalne usluge) u 2018 godini bio je 6,263,863€. Od toga je potrošeno 5,917,479€, ili oko 93% budžeta za ovu kategoriju. Oni se odnose na zalihe hrane za potrebe osuđenika, snabdevanje potrošnim materijalom, grejnim materijalima, odećom za popravne radnike, opštinskim službama (voda, struja, itd.). 1,203,473 €, i šest procedura nabavke u iznosu od 2,168,798 €. Naše testiranje je rezultiralo nekim nedostacima u procesu plaćanja.

Pitanje A2 – Plaćanje nekoliko faktura u jednom jedinom platnom nalogu (PO)

Nalaz Sistem plaćanja (SIMFK) zahteva da svaki nalog za plaćanje sadrži broj fakture. Pored toga, sistem je dizajniran tako da se u jednom platnom nalogu registruje samo jedna faktura.

Od 81 testiranih isplata, identifikovali smo tri slučaja kada je plaćeno 12 faktura sa jednim platnom nalogom. To se desilo u KSK-u sa opravdanjem da imaju mnogo posla i da bi pojednostavili proces plaćanja.

Rizik Isplata mnogih faktura sa jednim platnim nalogom nije dobra praksa i dodatno povećava rizik da se faktura plaća dva puta, jer se u sistemu trezora ne može proveriti koji su računi plaćeni više puta.

Preporuka A2 Da bi se eliminisala mogućnost dvostrukog plaćanja računa, Ministarstvo treba da ojača finansijsku disciplinu odgovornih lica i obezbedi da se samo jedna faktura plaća sa samo jednim platnim nalogom kako bi se obezbedila puna kontrola i tačne informacije o plaćanju faktura.

Pitanje B2 - Nedostaci u procesu plaćanja

- Nalaz** U skladu sa finansijskim pravilom br. 01/2013, prvobitno se podnosi zahtev za kupovinu, sredstva se dodeljuju, naručuje se obrada, a zatim se dobijaju robe ili usluge, a nakon prijema fakture vrši se plaćanje.
- Utvdili smo da je u 19 isplata, u ukupnom iznosu od 321.054 €, za koje je prvobitno primljena faktura, a zatim dodeljena sredstva i izvršena narudžbenica.
- Prema izjavama zvaničnika KSK, to se desilo jer su se tokom 2018. godine suočili sa teškoćama u pravovremenoj raspodeli sredstava, i imali su problema sa trezorskim sistemom kako bi izvršili isplate.
- Rizik** Nepoštovanje odgovarajućih procedura kontrole tokom izvršenja plaćanja, je izbegavanje zakonskih zahteva i može dovesti do potencijalno nepravilnih plaćanja.
- Preporuka B2** Ministar treba da obezbedi efikasno funkcionisanje finansijskih mehanizama i kontrola kako bi obezbedilo usklađenost sa koracima navedenim u važećim pravilima vezanim za izvršenje plaćanja.

Pitanje A3 - Slabo upravljanje ugovorima

- Nalaz** Pravilo i operativna uputstva za javne nabavke određuju dužnosti i odgovornosti rukovodioca ugovora, pri čemu rukovodilac ugovora mora prijaviti i nadgledati ugovor tokom čitavog procesa.
- Što se tiče okvirnog ugovora - Snabdevanje mesom i mesnim proizvodima, za koje je procedura nabavke i potpisivanje ugovora izvršena od strane centralne agencije za nabavku (pošto se na osnovu nje isporučuju druge institucije Republike Kosovo), rukovodilac ugovora za snabdevanje Ministarstva Pravda, nije vodio registar isporuka koje je obezbedio ekonomski operater (EO), i kao rezultat toga rukovodilac nije pripremio završni izveštaj o izvršenju ugovora.
- To se desilo zbog nedostatka znanja rukovodilac ugovora o njegovim obavezama da pripremi period i završne izveštaje o izvršenju ugovora.
- Rizik** Nedostatak pisanih izveštaja u vezi sa isporučenim snabdevanjem i upravljanjem ugovorom uopšte, smanjuje sigurnost da li se ugovori sprovede u skladu sa zahtevima i specifičnostima utvrđenim u ugovorima.
- Preporuka A3** Ministar treba da obezbedi da rukovodioci ugovora imaju znanje/neophodnu obuku u vezi sa upravljanjem ugovorima i da kontinuirano prate ugovore od njihovog potpisivanja do kraja ugovora, u svim njegovim elementima.

3.1.4 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere iznosio je 695,097€. Sa tog iznosa je tokom 2018 godine potrošeno 544,950€. Ovi troškovi se odnose na pravnu zaštitu i finansijsku podršku osoba koje mogu potencijalno biti optuženi os strane specijalizovanih komora. Testirali smo osam isplata ukupne vrednosti od 316,350€ i nismo primetili bilo kakvo pitanje za izveštavanje.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.1.5 Kapitalne Investicije

Završni budžet samo kapitalne investicije bio je 914,895€, sa ovog iznosa je tokom 2018 godine potrošeno 862,228€ ili 94% budžeta. Ovi troškovi se odnose na renoviranje zatvora, stvaranje prostorija za obuku, kupovinu opreme za laboratoriju histo-patologije, instalaciju kamera u pritvornim centrima itd.. Mi smo testirali 13 isplata sa ove kategorije troškova u ukupnom iznosu od 351,592€ kao i šest postupaka nabavke ukupne vrednosti od 517,295€. Naša testiranja su rezultirala sa nekim nedostacima u procesu isplata.

Pitanje A4 - Neodgovarajuća raspodela zadataka

Nalaz Na osnovu pravila i operativne smernice javne nabavke, službenici iz odeljenja, koji su pripremili specifikacije i/ili opis posla, ili koji su postavili standarde kvaliteta, ili pripremili crteže, ne mogu učestvovati kao član komisije za procenu a član komisije za procenu ne može biti imenovan za rukovodioca projekta.

U ugovoru "Snabdevanje opremom za histopatološku laboratoriju" u iznosu od 23,690€, primetili smo da za rukovodioca ugovora imenovan je službenik koji je učestvovao u komisiji za procenu tendera. Pored toga, službenik koji je izradio tehničke specifikacije učestvovao je u odboru za ocenu ponuda.

Ovo se desilo zbog nedostatka adekvatnog praćenja procesa od strane odeljenja za nabavke.

Rizik Neodgovarajuća podela dužnosti tokom procesa nabavke povećava rizik favorizovanja jednog od ekonomskih operatera i smanjuje transparentnost procesa.

Preporuka A4 Ministar treba da uspostavi neophodne kontrolne mehanizme u podeli zadataka i eliminiše mogućnost da iste osobe obavljaju više funkcija, jer to može dovesti do sukoba interesa.

Pitanje A5 - Ne dostavljanje garancije od strane ekonomskog operatera

Nalaz Na osnovu posebnih uslova ugovora koji je potpisan između ekonomskog operatera i ugovornog autoriteta, pod nazivom "Instalacija sistema signalizacije sa senzorima" u iznosu od 14,790€, ekonomski operater je morao da obezbedi garanciju za usluge, 24 meseci nakon završetka instalacije, kako bi se ispravili potencijalni nedostaci u budućnosti. Pored toga, u ugovoru sa nazivom "Snabdevanje opremom za kontrolu nereda", u iznosu od 17,777€, ekonomski operater je morao da obezbedi garanciju u vezi sa snabdevanjem, najmanje 12 meseci nakon isporuke.

Utvdili smo da u bilo kojem od gore navedenih ugovora, ekonomski operater nije dostavio garanciju kao što se traži ugovorom.

To se dogodilo zbog neuspeha unutarnjih kontrola i lošeg upravljanja ugovorima.

Rizik Ne pružanje garancije za usluge/snabdevanje povećava rizik za dodatne troškove u slučaju nedostataka ili nefunkcionisanja u narednim periodima.

Preporuka A5 Ministar treba da obezbedi da se uslovi garancije za usluge i isporuke primenjuju u skladu sa potpisanim ugovorima.

3.2 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Na GFI MP prikazano je 100,406,366€ kapitalne imovine (vrednost iznad 1,000€) kao i 479,681€ ne kapitalne imovine (vrednost ispod 1,000€), Ministarstvo i agencije u njenom okviru naznačili su znatan napredak u upravljanju imovinom ispod 1,000€, i poboljšali su proces obezvređivanja imovine, međutim upisivanje svih imovina na sistemu e-imovna još uvek ostaje izazov po ministarstvo. Osim toga treba se izvrši usklađivanja izveštaja inventarizacije sa imovinskim spiskovima. Naša revizija je tokom ispitivanja identifikovala sledeća pitanja:

Pitanje B3 - Neusklađenost izveštaja inventarizacije imovine sa podacima programa e-imovine

Nalaz Na osnovu finansijskih propisa br. 02/2013 - O upravljanju ne finansijskom imovinom vrši se inventarizacija radi provere tačnosti, kvaliteta i fizičkog stanja ne finansijske imovine. Pregled stanja ne finansijske imovine treba da se vrši u skladu sa odredbama ovog pravilnika i internim procedurama koje odobrava glavni administrativni službenik.

Krajem 2018. godine, komisije za procenu stanja Ministarstva pravde i njenih agencija sprovele su kvalitativni proces inventarizacije imovine i identifikovale imovinu koja nije registrovana u registre e-imovine, a značajan broj sredstava nije imao bar kodove kao i oštećenu imovinu u prostorijama ministarstva i nije poznato ko je zadužen za njih. U KSK je komisija identifikovala 1262 jedinice imovine i inventara koji su van upotrebe i koji su i dalje upisani u registre

---

imovine KSK. Ipak, izveštaji o inventarizaciji nisu usklađeni / upoređeni sa opštim registrom imovine i sa registrom e-imovine, kako bi se proverila tačnost informacija koje se odnose na imovinu.

Ovo se delimično dogodilo zbog nedostatka adekvatnog funkcionisanja sistema e-imovine, s obzirom da je Ministarstvo pravde imalo kontinuirane poteškoće sa njim, posebno KSK, a delimično i zbog nedostatka adekvatnog funkcionisanja unutrašnjih kontrola organizacije u ovoj oblasti.

Rizik Nedostatak tačnih registara u vezi sa imovinom povećava rizik od gubitka, zloupotrebe ili prisvajanja imovine. Pored toga, nedostatak registracije podataka dovodi do netačnog izveštavanja informacija i podriva kredibilitet finansijskih izveštaja.

Preporuka B3 Ministar treba da obezbedi da se pitanje upravljanja imovinskim registrima poboljša pre kraja tekuće fiskalne godine, tako da se u godišnjim finansijskim izveštajima za 2019. godinu imovina predstavlja sa svojom tačnom vrednosti. Kao polaznu tačku, izveštaji o inventarizaciji sredstava za 2018. godinu treba da se usaglase sa registrom računovodstva.

3.3 Ne izmirene obaveze

Izveštaj o ne izmirenim obavezama prema dobavljačima na kraju godine 2018 iznosio je 1,243,801€. Ove obaveze se odnose na robe i usluge 884,908€, komunalije 208,178€ i subvencije i transfere 150,715€. U poređenju sa 2017 godinom primećuje se povećanje ne izmirenih obaveza za 209,315€. Najveći deo obaveza pripada KSK (861,908€ za robe i usluge kao 206,495€ za komunalije). Glavni razlog za ove obaveze je nedostatak sredstava koje je došlo kao rezultat neodgovarajućeg planiranja budžeta (vidite Pitanje A1 u ovom izveštaju). Ostali uzroci se nadovezuju sa kašnjenjem u isplati računa, i ostalih poteškoća u procesiranju isplata, slično kao što je zakasnela raspodela fondova, kompletiranje predmeta itd.

Pitanje B4 - Kašnjenje u ispunjavanju ne plaćenih obaveza

Nalaz Prema finansijskom pravilu br. 01/2013 - trošenje javnog novca (član 37, stav 1), svi računi koje primi budžetska organizacija plaćaju se u roku od 30 dana, osim ako je drugačije predviđeno ugovorom.

Iz liste obaveza objavljenih u godišnjem finansijskom izveštaju za 2018. godinu, testirali smo 18 uzoraka, a iz testa je došlo do toga da 14 faktura sa zajedničkim iznosom od 187,054 € nisu isplaćene u propisanom roku.

Pored toga, od testiranja 18 uplata za robu i usluge izvršene u toku godine, primetili smo da je u KSK 19 faktura sa zajedničkim iznosom od 308,922€ isplaćeno nakon propisanog roka od 30 dana. Kašnjenja su uglavnom bila od 30 do 60 dana nakon propisanog roka.

Ovo pitanje je ponovljeno iz prethodnih godina i to se desilo iz raznih razloga, uključujući i nedostatak sredstava, posebno u KSK, koji se i u prethodnim godinama kontinuirano suočavao sa nedostatkom sredstava i drugih poteškoća u izvršavanju isplata u propisanom roku. Drugi razlog koji odgađa plaćanje faktura u prvim mesecima godine je kašnjenje u raspodeli budžeta.

Rizik Neispunjavanje obaveza u vremenskom roku propisanom propisom o trezoru povećava rizik od daljnjeg rasta dugova i mogućnosti tužbi protiv ministarstva. To može uzrokovati druge budžetske poremećaje tokom godine.

Preporuka B4 Ministar treba da obezbedi da sve operativne aktivnosti ministarstva budu budžetske i da ojačaju finansijsku disciplinu tako da sve potvrđene obaveze budu plaćene u propisanim rokovima.

3.4 Kontigentne obaveze

Ministarstvo pravde je prikazalo kontigentne obaveze u GFI u iznosu od 12,031€. Ovo su različita potraživanja od strane tužilaca koji u budućnosti mogu stvoriti finansijske obaveze prema MP, u zavisnosti od sudskih odluka ako se o njima odlučuje u korist tužitelja.

Pitanje B5 - Loše upravljanje informacijama od strane Državnog pravobranilaštva

Nalaz U skladu sa standardima računovodstva i izveštavanja, budžetske organizacije su obavezne, između ostalog, da daju informacije u godišnjim finansijskim izveštajima u vezi sa potencijalnim obavezama. Prema Zakonu br. 04/L-157, državno pravobranilaštvo je nezavisni i održivi mehanizam nezavisnog pravnog zastupanja javnih vlasti u Republici Kosovo u sudskim, arbitražnim i upravnim postupcima. Shodno tome, državno pravobranilaštvo treba da ima tačne informacije o sporovima i potraživanjima od institucije koju predstavlja.

Tokom revizije, primetili smo da državno pravobranilaštvo ima informacije o predmetima koje je zastupala, kao i bazu podataka za registraciju predmeta. Međutim, takve informacije nisu bile dovoljno detaljne da bi služile kao uporedna osnova za potencijalne obaveze koje su budžetske organizacije objavile u godišnjim finansijskim izveštajima, jer pored registracije kao spornih predmeta/potraživanja, u registru predmeta nema informacije, kao što su: ko je tužilac, ko je tuženi, u kojoj fazi je slučaj, u mnogim slučajevima nema približne vrednosti štete/potencijalne kompenzacije, itd. Pored toga, linije komunikacije između državnog pravobranilaštva, zastupljenih institucija, i sudova, ne funkcionišu dobro.

Ova situacija je uglavnom rezultat nedostatka ljudskih kapaciteta i drugih uslova i adekvatnog prostora za razvoj aktivnosti.

- Rizik** Nedostatak potpunih informacija o predmetima / potraživanjima, povećava rizik od netačnog predstavljanja potencijalnih obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima budžetskih organizacija i stoga stvarno stanje predmeta u sudskim postupcima možda nije poznato. Pored toga, ovo predstavlja neodgovarajuće upravljanje informacijama od strane državnog pravobranilaštva i ograničava njegov delokrug u zaštiti javnog interesa.
- Preporuka B5** Ministar treba da razmotri mogućnost povećanja ljudskih kapaciteta državnog pravobranilaštva i poboljšanje uslova rada, kao i da započne pregled funkcionisanja postojeće baze podataka, kako bi se utvrdili uzroci nedostatka efikasnog funkcionisanja i preduzimanja neophodnih mera za poboljšanje akumulacije i upravljanja informacijama.

4 Dobro upravljanje

Dobro upravljanje podrazumeva osnovna načela polaganja odgovornosti, efektivnost kontrola, upravljanje rizicima, nezavisnost unutrašnje revizije, koordinaciju NKR a unutrašnjom revizijom i dobrim upravljanjem javnom imovinom.

Ključni pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje do koje mere menadžment preduzima radnje za poboljšanje postojećih procesa i kontrola. Nivo ispunjavanja zahteva FUK od strane budžetskih organizacija se nadzire i preko popunjavanja kontrolnih spiskova samo-ocenjivanja koji se popunjavaju od strane svih BO, a na kraju godine se podnose Ministarstvu Finansija

Posebne oblasti našeg pregleda u vezi sa dobrim upravljanjem bile su i proces polaganja odgovornosti i upravljanje rizicima, dok su ostale komponente tretirane u okviru gore navedenih poglavlja ili pod-poglavlja ovog izveštaja.

Opšti zaključak o upravljanju

MP je postigao napredak u upravljanju i sačinilo neka poboljšanja u sistemima unutrašnje kontrole pripremanjem registra rizika, identifikovanjem svih značajne rizike koji mogu uticati na postizanje ciljeva organizacije i mere ublažavanja. Pored toga, MP je pregledalo registar rizika na kvartalnoj osnovi i pažljivo se pozabavilo adresiranjem preporuka koje je dao Generalni revizor u revizijskom izveštaju prethodne godine. Između ostalog, izrađeni su i unutrašnji postupci za upravljanje imovinom i o novcu zatvorenika koji su pošteni na uslovnoj slobodi. Kod upravljanja osobljem ugovori su zamenjeni aktima imenovanja itd.

Uprkos napretku, neke oblasti u kojima su potrebne korektivne mere, posebno upravljanje imovinom, procedure nabavke i proces plaćanja kako bi se izbegla kašnjenja u plaćanju računa. Takođe, treba obratiti pažnju na neplaćene obaveze i potencijalne obaveze. Unutrašnja revizija treba da poveća fokus na poboljšanje unutrašnje kontrole organizacije, ali bi isto tako trebalo da bude podržano od strane menadžmenta.

Ministarstvo je izradilo Strateški plan razvoja (2018-2021), Nacionalnu strategiju za imovinska prava za period 2016-2019, Nacionalnu strategiju za zaštitu od nasilja u porodici i Akcioni plan 2016-2020. Njihova implementacija zahteva efikasne unutrašnje kontrole i poštovanje zakonskih procedura. Stoga je potrebna veća posvećenost menadžmentu za postizanje postavljenih ciljeva.

4.1 Sistem unutrašnje revizije

Jedinica Unutrašnje Revizije (JUR) posluje sa tri člana osoblja – Direktorom JUR i dvoje revizora. Za obavljanje efektivne revizije potreban je sveobuhvatni program rada koji odražava finansijske i ostale rizike revidiranog entiteta koji ujedno pruža dovoljno uverenje o efektivnosti unutrašnjih kontrola. Uticaj proizvoda unutrašnje revizije treba sa suditi na osnovu važnosti koju menadžment pridodaje adresiranju preporuka, kao i od podrške koja je pružena od strane efektivnog Odbora za reviziju.

Za 2018. godinu, na osnovu procene rizika, planirano je osam (8) redovnih revizija, pri čemu šest su bili sa prioritetom, dva sa srednjim rizikom i jedna revizija po potrebi. Ovaj plan je u potpunosti realizovan. Aktivnosti revizije obuhvatile su aktivnosti za 2017. i 2018. godinu i obuhvatile su različite oblasti, kao što su: (a) Upravljanje imovinom i logistikom; (b) procedure osoblja; (c) upravljanje ugovorima; (d) Postupak nabavke; (e) kapitalne investicije; (f) troškovi budžeta i planiranja; (g) Privatni novac zatvorenika; i (h) jednu posebnu reviziju na zahtev višeg rukovodstva Ministarstva pravde.

Odbor za reviziju (OR) je održao četiri (4) sastanka, na kojima su razmatrani nalazi i preporuke jedinice za unutrašnju reviziju, kao i revizorski izveštaj godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva pravde koji je obavio nacionalni ured za reviziju. Ipak, nivo implementacije preporuka nije bio zadovoljavajući.

Pitanje B6 - Preporuke jedinice za unutrašnju reviziju su sprovedene samo delimično

Nalaz Mi smo procenili kako preporuke jedinice za unutrašnju reviziju provode rukovodstvo Ministarstva. Pored toga, na osnovu Administrativnog uputstva br. 01/2019 o osnivanju i funkcionisanju komiteta za reviziju javnog sektora, komisija za reviziju razmatra zbirne izveštaje, nalaze, preporuke interne revizije i obezbedi da se njima na odgovarajući način obraća rukovodilac javnog sektora.

Procenili smo da su preporuke jedinice za unutrašnju reviziju samo delimično sprovedene. Ovo je potvrđeno godišnjim izveštajem jedinice za unutrašnju reviziju upućenom centralnoj jedinici za harmonizaciju unutrašnje revizije u Ministarstvu finansija. Na osnovu ovog izveštaja, od 19 preporuka, pet (5) je sprovedeno, 10 je u procesu implementacije, a četiri (4) uopšte nisu implementirane.

Razlog zbog kojeg se preporuke ne sprovode na odgovarajućem nivou je nedovoljna uključenost menadžmenta i nedostatak formalnog praćenja sprovođenja preporuka.

Rizik Propust da se u potpunosti adresiraju preporuke jedinice za unutrašnju reviziju povećava rizik ponavljanja grešaka i nedostataka utvrđenih u funkcionisanju unutrašnjih kontrola.

Preporuka B6 Ministarstvo treba da poveća odgovornost na svim nivoima upravljanja ministarstva kako bi se maksimalno posvetilo preporukama koje proizilaze iz revizije.

4.2 Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom

Da bi imali dobru planiranje, da bi nadgledali aktivnosti na redovnoj osnovi, i za omogućavanje efektivnog odlučivanja, menadžment treba da ima redovne izveštaje. Polaganje odgovornosti kao postupak je prihvatanja odgovornosti, održavanje osoba odgovornim za njihova dela i transparentno obelodanjivanje rezultata. A, upravljanje rizikom je proces koji se tiče identifikovanja, analize, procene i radnji/mera menadžmenta da kontroliše i da reaguje prema rizicima koji dovode u opasnost organizaciju.

Iako je sproveden određen broj unutrašnjih kontrola kako bi se osiguralo da sistemi funkcioniraju ispravno, primetili smo da primenjene mere nisu pružile pravovremenu i učinkovitu reakciju na neke identifikovane operativne probleme. MP je izradilo relativno dobre sisteme unutrašnje kontrole i finansijskog upravljanja⁵, uključujući organizacionu strukturu i linije odgovornosti.

MP je ispunilo zahteve FMC-a tako što je sastavilo potencijalnu matricu rizika, uključujući: identifikaciju, procenu, upravljanje rizikom, te analizu i izveštavanje o godišnjem sistemu upravljanja rizicima. Određene su vrste, verovatnoća pojave rizika, akcije koje će poduzeti nadležni odjeli i rokovi u kojima će se oni pratiti, a za 2018. godinu praćenje ove matrice je obavljeno na tromesečnoj osnovi..

5 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš izveštaj revizije GFI MP za 2017 godinu rezultirao je sa 14 glavnih preporuka. MP je pripremlilo Akcioni plan gde se predstavlja način na kojem će se sprovesti date preporuke. Do kraja revizije za 2018 godinu, sprovedeno je šest (6) preporuka, četiri (4) su bile u procesu i četiri (4) nisu još adresirane. Za detaljniji opis preporuka i načina kako su one tretirane, vidite Tabelu 4 .

⁵ U svrhi ove revizije GFI nismo uspeli da se oslonimo na unutrašnjim kontrolama jer one nisu u potpunosti adresirale revizijske tvrdnje.

Tabela 4. Rezime preporuka iz prethodne godine i 2018. godine

Br.	Oblast revizije	Preporuke iz 2017 godine	Preduzete radnje	Status
1	GFI	<p>Ministar treba da obezbedi da je izvršena konkretna analiza za utvrđivanje razloga na sistematski način kako bi eliminisao slabosti u upravljanju informacijama o nepredviđenim dužnostima i kako bi potvrdio tačnu procenu kapitalne imovine. U ovom pravcu, odseku finansija moraju se obezbediti tačne informacije o nepredviđenim dužnostima. Istovremeno, odsek finansija treba da dobro analizira beleške, pre nego se one prikažu u GFI.</p> <p>Ministar treba takođe da obezbedi da su postavljeni efektivni procesi da bi se potvrdilo da plan izrade GFI-a za 2018 godinu obraća sva pitanja koja se tiču usklađenosti. To takođe treba da uključujući pregled nacrtu GFI od strane menadžmenta, sa posebnim fokusiranjem na oblastima sa visokim rizikom i/ili oblastima gde su u prethodnim godinama identifikovane greške. Izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika se ne treba potpisati osim ako su prema nacrtu GFI sprovedene sve potrebne kontrole.</p>	<p>Menadžment je uložio napore da poboljša upravljanje imovinom tako što je stalno tražilo pomoć od MJU-a da bi funkcionisao sistem e-imovine, ali registar imovine ispod 1,000€ i vrednosti imovine prikazane u GFI nisu još uvek tačna i potpuna.</p>	Delimično sprovedena
2	Budžetski proces	<p>Ministar treba da obezbedi da je budžetska performansa nadgledana na sistematski način, i da na mesečnoj osnovi identifikuje i adresira prepreke u izvršenju budžeta na planiranom nivou sa posebnim fokusom na kapitalne projekte.</p>	<p>Izvršenje budžeta kod kapitalnih investicija bilo je na optimalnom nivou. Preko 90% budžeta je potrošeno tokom 2018.</p>	Sprovedena
3	Prihodi	<p>Ministar preko Generalnog Direktora KSK-a treba da obezbedi redovno praćenje ovog računa/depozita od strane odgovornih službenika i blagovremeno vraćanje sredstava svakom zatvoreniku u slučaju završetka izdržavanja kazne.</p>	<p>Menadžment je u junu 2018. godine izdao novu uredbu o novcu zatvorenika, koja je odmah počela da daje rezultate. Stoga se preporuka</p>	Sprovedena

			smatra sprovedenom.	
4	Plate i dodaci	Ministar treba da obezbedi potpuno poštovanje zakonskih dispozicija o Civilnoj Službi Republike Kosovo od svih potčinjenih. U konkretnom slučaju ugovori civilnih službenika treba se zameniti sa imenovanjima, i naknada dodataka izvrši u skladu sa odlukama na snazi. U međuvremenu dodaci osoblja informacione tehnologije treba ju se isplatiti u skladu sa odlukama na snazi.	Ugovori pomenutih službenika zamenjeni su aktima o imenovanju a dodaci se sada isplaćuju u skladu sa rešenjima.	Sprovedena
5	Upravljanje osobljem	Ministar treba da obezbedi da su preduzete konkretne radnje da se prekine pokrivanje upravničkih pozicija V/D. Da se pregledaju razlozi za ne angažovanje stalnog osoblja na ovim pozicijama i da se postave dodatne kontrole u upravljanju procesa regrutacije /zapošljavanja. Trajanje funkcije vršioca dužnosti da ne bude duže od perioda određenim zakonom.	Usled razloga koji su navedeni u ovom izveštaju, menadžment nije uspeo da sprovede ovu preporuku.	Zatvorena, ne sprovedena preporuka
6	Roba i usluge	Ministar i Direktor KSK-a treba da obezbede efikasno funkcionisanje mehanizama i finansijsku kontrolu za izvršenje isplata u predviđenom zakonskom roku, kao i da izvrše redovno nadgledanje procesa izvršenja budžeta, sa ciljem kako bi se ispoštovali određeni koraci sa pravilima na snazi sto se tiče izvršenja isplata.	Menadžment nije preduzeo radnje za sprovođenje ove preporuke.	Ne sprovedena
7	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Ministar treba da obezbedi da su usvojena pravila i unutrašnje procedure za evidenciju, čuvanje i otuđivanje ne finansijske imovine prema zahtevu pravilnika 02/2013	Menadžment je usvojio unutrašnji pravilnik o upravljanju imovinom kao što je preporučeno.	Sprovedena
8	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Ministar treba da osigura da će komisiju inventarizacije i procene ne finansijske imovine obaviti posao u skladu sa pravilnikom obuhvatajući i procenjujući celokupnu imovinu Ministarstva.	Iako postoje pitanja vezana za upravljanje imovinom ispod 1,000€, komisija je izvršila popis u skladu sa zakonskim zahtevima i stoga se smatra da je preporuka	Sprovedena

			sprovedena.	
9	Ne izmirene obaveze	Ministar treba da promoviše dodatne mehanizme kako bi se osigurao daće svi primljeni računi biti obrađeni za isplate u predviđenom zakonskom roku i uspostavili efektivne kontrole u vezi sa identifikacijom, registracijom, isplatom i prijavom ne izmirenih obaveza.	Menadžment nije preduzeo radnje za sprovođenje ove preporuke.	Ne sprovedena
10	Kontigentne obaveze	Ministar treba da pokrene pregled funkcionisanja postojeće data baze, za određivanje uzroka njenog efikasnog nefunkcionisanja, i istovremeno se trebaju preduzeti potrebne mere da bi se upravljanje informacijama poboljšalo. Ovo bi omogućilo Ministru i Državnoj Advokaturi da imaju tačne informacije o slučajevima koje zastupaju, au isto vreme pomaže BO-u da ima tačne informacije o potencijalnim obavezama. Pored toga, Ministar treba da pregleda sadašnju formu komunikacije Državne Advokature sa institucijama koje predstavlja i da podstakne bržu i efikasniju saradnju, tako da stranke imaju blagovremenu informaciju o sporovima i tužbama.	Menadžment nije preduzeo radnje za sprovođenje ove preporuke.	Ne sprovedena
11	Napredak u sprovođenju preporuka	Ministar treba da obezbedi sprovođenje akcionog plana, kojim se definišu tačni vremenski rokovi za sprovođenje preporuka AP-a sa identifikovanim odgovornim osobljem, fokusirajući se prvenstveno na najvažnije oblasti.	Menadžment je činio napore da sprovede naše preporuke, ali potrebno je dalje angažovanje kako bi potpuno sprovele.	Zatvorena, delimično sprovedena preporuka
12	Sistem unutrašnje revizije	Ministar treba da preduzme neophodne aktivnosti kako bi podstakao upravne i administrativne jedinice da implementiraju preporuke JUR-a kako bi poboljšali oblasti u kojima su identifikovani nedostaci.	Menadžment nije preduzeo radnje za sprovođenje ove preporuke.	Delimično sprovedena
13	Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom	Ministar treba da obezbedi da se lista rizika kontinuirano prati na tromesečnoj osnovi kako bi se smanjio uticaj rizika na prihvatljivim nivoima i preduzimanje odgovarajućih mera/akcija kako bi se držale pod kontrolom izložene pretnje.	Menadžment nije preduzeo radnje za sprovođenje ove preporuke.	Sprovedena

Br.	Oblast revizije	Preporuke iz 2018 godine
1	GFI	Ministar treba da obezbedi da su preduzete određene radnje u cilju adresiranja uzroka na sistematski način kako bi se eliminisale slabosti u upravljanju informacijama za nepredviđene obaveze i da bi se potvrdila tačna procena i obelodanjivanje ne-kapitalne imovine u godišnjim finansijskim sredstvima. izjave za 2019. godinu.
2	Izvršenje budžeta	Ministar treba da obezbedi da sve organizacione jedinice vode tačne registre i izveštaje o troškovima koji su nastali u svakoj jedinici / pritvornom centru, kako bi pripremili budžet i potrošili ga u skladu sa početnim planiranjem.
3	Robe, usluge i komunalije	Da bi se eliminisala mogućnost dvostrukog plaćanja računa, Ministarstvo treba da ojača finansijsku disciplinu odgovornih lica i obezbedi da se samo jedna faktura plaća sa samo jednim platnim nalogom kako bi se obezbedila puna kontrola i tačne informacije o plaćanju faktura.
4	Robe, usluge i komunalije	Ministar treba da obezbedi efikasno funkcionisanje finansijskih mehanizama i kontrola kako bi obezbedilo usklađenost sa koracima navedenim u važećim pravilima vezanim za izvršenje plaćanja.
5	Robe, usluge i komunalije	Ministar treba da obezbedi da rukovodioci ugovora imaju znanje/neophodnu obuku u vezi sa upravljanjem ugovorima i da kontinuirano prate ugovore od njihovog potpisivanja do kraja ugovora, u svim njegovim elementima.
6	Kapitalne investicije	Ministar treba da uspostavi neophodne kontrolne mehanizme u podeli zadataka i eliminiše mogućnost da iste osobe obavljaju više funkcija, jer to može dovesti do sukoba interesa.
7	Kapitalne investicije	Ministar treba da obezbedi da se uslovi garancije za usluge i isporuke primenjuju u skladu sa potpisanim ugovorima.
8	Kapitalne i ne kapitalne imovine	Ministar treba da obezbedi da se pitanje upravljanja imovinskim registrima poboljša pre kraja tekuće fiskalne godine, tako da se u godišnjim finansijskim izveštajima za 2019. godinu imovina predstavlja sa svojom tačnom vrednosti. Kao polaznu tačku, izveštaji o inventarizaciji sredstava za 2018. godinu treba da se usaglase sa registrom računovodstva.
9	Ne izmirene obaveze	Ministar treba da obezbedi da sve operativne aktivnosti ministarstva budu budžetske i da ojačaju finansijsku disciplinu tako da sve potvrđene obaveze budu plaćene u propisanim rokovima.
10	Kontigentne obaveze	Ministar treba da razmotri mogućnost povećanja ljudskih kapaciteta državnog pravobranilaštva i poboljšanje uslova rada, kao i da započne pregled funkcionisanja postojeće baze podataka, kako bi se utvrdili uzroci nedostatka efikasnog funkcionisanja i preduzimanja neophodnih mera za poboljšanje akumulacije i upravljanja informacijama.
11	Sistem unutrašnje revizije	Ministarstvo treba da poveća odgovornost na svim nivoima upravljanja ministarstva kako bi se maksimalno posvetilo preporukama koje proizilaze iz revizije.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na Albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200) *Vrsta mišljenja*

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje** ukoliko: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije

---

---

bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Pismo porvdjivanja

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA E KOSOVËS/VLADA KOSOVA GOVERNMENT OF KOSOVO MINISTRIA E DREJTËSISË/MINISTARSTVO PRAVDE MINISTRY OF JUSTICE	
Nr.Br:No:	02-612
Data/Datum/Date:	17/04/2019
Shtojca/Dodaci/Annex:	-1-
PRISHTINË	

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
DATUMI NDAH/PROEZUAR: DATUM PRILJEZH/POSTAVLJEN: DATE RECEIVED/SUBMITTED:		17.04.2019	
Nivisa Org. Org. Jedin. Org. Unit	Shif.Klasif. Klasif. Kod Class. Code	Nr. Prot. Br. Prot. Prot. No.	Nr. faqeve Br. Stranica No. Pages
03	47	459	1

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Drejtësisë – Ministarstvo Pravde – Ministry of Justice

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2018 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Drejtësisë për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- Pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit si dhe pas takimit me Drejtorët e Agjencioneve janë pajtuar me të dhënat dhe rekomandimet, kështu që nuk kanë ndonjë koment.
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimit, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tij.

Data: 15 prill 2019, Prishtinë

Qemajl Marmullakaj

Sekretar i Përgjithshëm

